

Van Rijn - de Bruyn

Fruit-trees ■ Саженьцы плодовых деревьев

ПИТОМНИК

ООО "Ван Райн - Де Брюн Украина"

ПИТОМНИК

Van Rijn - de Bruyn BV Голландия

www.vanrijn-debruyn.com

irene@urdzik.pl.ua

Украина, Днепропетровская обл.,
Никопольский р-н

+38 050 497 61 31

+38 0566 672 495

"Новини садівництва"
щоквартальний
науково-виробничий журнал
№1(91), січень-березень 2016р.

Засновники:

Украсадвинпром; Уманський національний університет садівництва; Інститут помології НААН; Мелітопольська дослідна станція садівництва; Подільська дослідна станція Інституту садівництва НААН

Зареєстрований Держком-видавом України
5.03.1994 р., серія KB 465

Головний редактор:

Мельник О.В., доктор с.-г. наук, професор

Редакційна колегія:

доктори с.-г. наук Балабак А.Ф.,
Бутило А.П., Копилов В.І.,
Копитко П.Г., Майдебура В.І.,
Хоменко І.І.; доктор екон. наук
Непочаєнко О.О., кандидати с.-г.
наук Кучер М.Ф., Ріпамель-
ник В.П., Сенін В.В.; Рибак А.В.

Номер редагували:

Мельник О.В., Личенкова І.О.

Проект обкладинки

і верстання: Мельник О.В.

Підписка в редакції:

тел. 066 4886429, 096 5008455
і на сайті www.novsad.com

Адреса редакції:

Абон. скринька 543,
20305, м. Умань-5
Черкаської області.
Ел.пошта: novsad@ukr.net
тел. +38 04744 32326

Підписано до друку 18.ІІ.2016

Формат 60x84 1/16

Обсяг 3 др. арк.

Надруковано в друкарні
фірми "Есе": 03142, м. Київ,
пр-т Акад. Вернадського, 34-1

Зміст

Актуально

Водні проблеми саду.....	2
Успіх зимівлі осмій.....	5

Захист саду

Захист від парші по-сучасному.....	6
------------------------------------	---

Розсадництво

Семимісячні саджанці для інтенсивного саду.....	10
--	----

Агротехніка

Чашовидна крона сливи й аличі з тимчасовим центром: італійський досвід.....	13
--	----

За рубежом

Ефективність виробництва яблук: польський досвід	21
Нове в ягідництві.....	27
Нове у формуванні й обрізуванні сливи й аличі.....	31

Нові культури і сорти

Сидрові сорти яблук	35
---------------------------	----

Переробка, реалізація

Різновиди динамічного газового середовища.....	37
Супермаркети вдосконалюють реалізацію.....	40

Фото на обкладинці:

Щеплена штамбовою формою фундука у дослідному центрі в Ерфурті, Німеччина (фото О.В. Мельника).

ріод, кращий доступ світла і менші проблеми з надмірною вологістю та грибковими захворюваннями. У результаті – вища врожайність і якість зібраної продукції.

Сітку Scheckennetz Coclea проти слимаків монтують по периметру насадження на постійне місце на дерев'яних підпорах.

Пружною і стійкою на розрив протиградовою сіткою Hagelschutznet Columba Plus погонною щільністю 35 г/м² з вічками розміром 5 x 7 мм захищають плантації суниць від граду, інтенсивних опадів і вітру та затіняють рослини, запобігаючи сонячним опікам.

Стійку до ультрафіолету чорну сітку використовують більш тривалий період. Випробовують також зелену пластикову сітку щільністю 45 г/м² завширшки 4–16 м.

Плівку з готичної форми тунелю Haugrove із товстостінних металевих труб діаметром 60 мм на зиму не знімають. Легкі дешеві конструкції WDK Tunnels від снігу не захищають, проте дозволяють відносно недорого накрити значні площі насаджень суниці чи малини від дощу і граду.

Автоматичні чи напівавтоматичні системи вентиляції покращують контроль мікроклімату і зменшують трудозатрати на ручне розкривання плівкового тунелю [1].

Саджанці

Високу врожайність забезпечують саджанці суниці "трей" з двома–трьома ріжками. Після їхнього садіння перші квітконіси у ремонтантних сортів не видаляють, збираючи врожай одночасно з сортами традиційними. За кілька тижнів плодоношення за дотримання технології відновлюється і триває до осінніх приморозків.

Плодоношення рослин і смак ягід суниці в плівковому тунелі значно покращує раціональне удобрення.

Маркування квіток саджанців суниці типу "трей", "вейтінг бед" (Tray, Waiting bed) і фріго А+ роблять на замовлення споживача. Плодоносну здатність саджанців у лабораторії оцінюють з вересня і до моменту завантаження на зимове зберігання в холодильники.

Завдяки кращому освітленню генеративних бруньок по всій довжині пагона, так звані "довгі" саджанці (англ. – long cane) малини та ожини на V-подібній шпалері забезпечують на 10% вищий рівень плодоношення порівняно з однорядною системою [2].

Література

1. Werner T. Rozwiazania z Karlsruhe dla jagodowych // Jagodnik. – 2015. – №1. – С. 90–94.
2. Werner T. Odmiany truskawek z expoSE // Jagodnik. – 2016. – №1. – С. 14–19.

(О.О. Дрозд)

НОВЕ У ФОРМУВАННІ Й ОБРІЗУВАННІ СЛИВИ ТА АЛИЧІ

Слива звичайна, так звана європейська (*Prunus domestica*) та алича крупноплідна (*Prunus salicina*), що відома також під назвою слива японська або китайсько-японська, суттєво різняться біологічними особливостями й у різних ґрунтово-кліматичних умовах ведуть себе по-різному. Перша добре вдається в різних регіонах – від помірно-холодного клімату Швеції і Норвегії до помірно-жаркого на півдні Європи і в Північній Африці, тоді як ареал останньої обмежений сприятливим кліматом південної Європи, зокрема Падуанської рівнини на півночі Італії [1].

Сливу та аличу крупноплідну в Італії вирощують з об'ємною чашовидною кроною і в так званій плодовій стіні – веретено, вісеподібна крона, пальмета, випробовують бі-баум (таблиця). Останні застосовують на родючих ґрунтах у насадженнях високої щільності, а чаші надають перевагу на схилах, де важче механізувати догляд і збір урожаю.

Зважаючи на значні розміри плодів більшості сортів крупноплідної аличі, італійські садівники нерідко передчасно збирають врожай, наслідком чого бувають складнощі з реалізацією плодів посереднього смаку.

Сучасні конструкції насаджень сливи й аличі крупноплідної з відповідною технікою формування й обрізування дерев забезпечують швидкий вступ у плодоношення. Для їх створення краще взяти якісний кронований садивний матеріал з гілками на висоті 50–100 см від рівня ґрунту і розвиненою кореневою системою. За ретельного дотримання технології саджанець не обрізують, лише в літній період вкорочують бічні гілки в кроні, сприяючи формуванню розгалужених основних гілок.

Конструкції насаджень сливи й аличі крупноплідної в Італії [1, 2]

Форма крони	Схема садіння, м	Щільність, дер./га
Чаша	5–5,5 x 3–4	450–660
Веретено	4–4,5 x 1,5	1660–2500
Вісь	4–4,5 x 1–2	1850–2500
Бі-баум	5 x 1,5	1330

У саджанця на незрошуваній ділянці невисокої родючості на схилі стовбур укорочують на висоті 60–70 см. За іншим способом провідник не вкорочують, видаляючи бічні гілки із залишенням сучка з двома – трьома бруньками.

Чаша

Чаша з тимчасовим центром (*англ.* – *delayed vase*, *італ.* – *vasetto retardata*) слива й алича крупноплідна забезпечує ранній вступ насаджень у плодоношення і суттєве скорочення затрат ручної праці. У перші два роки дерево росте вільно, а на третій-четвертий роки центральний провідник видаляють. Подібний спосіб формування ідеально підходить для персика, а на сливі й аличі крупноплідній добре вдається з ранньостиглими не надто сильнорослими сортами (рис. 1).

Для сильнорослих сортів з розлогою кроною застосовують схему садіння 5 x 3,5 м, а для середньорослих з пірамідальною кроною – 4,5 x 3 м. Така крона добре вдається на схилах, забезпечуючи обрізування і збір врожаю з рівня ґрунту, зниження затрат на шпалеру й оптимальну освітленість, за рахунок чого вирощують плоди високої якості.

Саджанці сливи й аличі крупноплідної зазвичай мають кілька гілок, з яких виділяють майбутній центральний провідник і 3–4 майбутні основні гілки. Верхівки гілок зазвичай укорочують, а низько розташовані і надто товсті гілки видаляють.

Формування основних гілок починають з початком вегетації. Упродовж першого і другого років лише видаляють жировики. Для збільшення кута відходження в міру активізації росту гілки відгинають тягарцями. Додатково застосовують відхилення основних гілок під кутом 45° розпірками.

Для гальмування росту і збільшення об'єму крони зимою на початку третього року обрізують центральний провідник. Формування змішаних гілок і плодових прутиків покращують видаленням вертикальних приростів на провіднику й основних гілках.

Центральний провідник видаляють на початку четвертого року з переводом його на бічну гілку в кроні. На цей час об'єм крони вже зазвичай сформовано.

Баланс між ростом і плодоношенням підтримують обрізуванням плодноносних дерев. Застарілу деревину вкорочують і видаляють, надлишок змішаних гілок проріджують.

Саджанець з визрілою деревиною і добре сформованими бруньками після садіння не обрізують. В іншому випадку – видаляють надземну частину на висоті 10–15 см над місцем щеп-

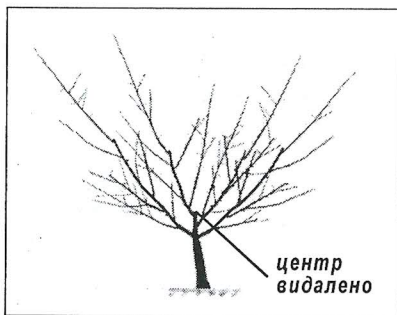

Рис. 1. Чаша з тимчасовим центром сливи та аличі крупноплідної [2].

лення і в другій половині вегетації видаляють бічні галузjenня в півметровій зоні штамбу.

На третій – четвертий рік у дерев з достатнім числом розвинених гілок після збору врожаю видаляють центральний провідник після збору врожаю, отримуючи чашу з 4–5 основними гілками. У дерев з більш активним ростом центральний провідник видаляють роком пізніше.

Літнім обрізуванням уникають затінення плодноносної деревини на основних гілках. Для цього до середини травня видаляють конкуренти пагонів продовження, жировики і виліпоподібні розгалуження, наприкінці літа – надто сильні й обвислі гілки, а плодноносну деревину проріджують в зимовий період.

Веретено

Веретеніоподібна крона (рис. 2) добре вдається в шпалерних насадженнях високої щільності на рівнинних родючих ґрунтах зі зрошенням. Ця альтернатива пальметі особливо придатна для формування плодової стіни у схильних до вільного росту сортів, у яких сформувати вузьку пальметну крону досить складно.

Дерева садять зі схемою 5 x 1,2–1,5 м, добираючи відстань в ряду залежно від сили росту помологічного сорту. Центральний провідник дерев сливи та аличі крупноплідної з веретеніоподібною кроною легко втрачається, тому обов'язкове кріплення до індивідуальної підпори або шпалери.

Сформоване дерево має штамп заввишки 50–60 см і нижній ярус з 4–5 основними гілками. Компактний провідник не затінює нижню частину крони. Формування крони включає всі перераховані вище методи крім пригнічення і видалення центрального провідника.

Для закладання насаджень беруть якісний кронований садивний матеріал з максимально збереженою кореневою системою. В плодорозсаднику рослини розташовані досить щільно і досягають висоти 3,5 м, формуючи значне число коротких гілок по всій довжині стовбура.

Пагін продовження центрального провідника у саджанця не обрізують. Усі бічні гілки якісних саджанців укорочують до довжини 15–25 см, а в недостатньо якісних саджанців видаляють із залишенням сучка з двома – трьома бруньками.

Галузjenня провідника і нижнього ярусу стимулюють літнім обрізуванням. У червні нові прирости вкорочують до довжини не більше 35 см (для утворення обростаючої деревини), а надто довгі та сильнорослі пагони видаляють. У міру росту подібну проце-

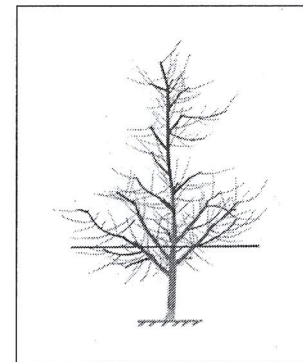

Рис. 2. Веретеніоподібна крона сливи та аличі крупноплідної [3].

дуру повторюють.

Наприкінці першого року (взимку) видаляють надто сильні й обвислі гілки на провіднику і проріджують плодоносну деревину. Протягом другої вегетації дерева утворюють плодову стіну з чисельними плодоносними гілочками, що активно навантажуються врожаєм. Літнє обрізування щороку проводять, видаляючи в травні – червні надмірні прирости на минулорічних гілках.

У плодоносних дерев ріст підтримують укороченням і відновлювальним обрізуванням гілок ("на сучок"), утримуючи зону плодоношення поблизу стовбура. Зі збалансованим ростом і плодоношенням насаджень високіврожайні.

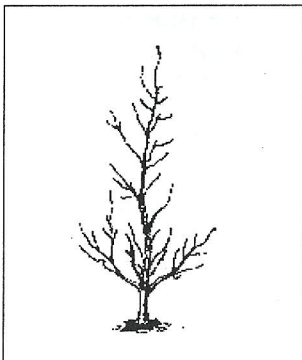

Рис. 2. Вісеподібна крона сливи та аличі крупноплідної [3].

Вісеподібна крона

Вісеподібну крону (рис. 3) застосовують у шпалерних насадженнях високої щільності на родючих зрошуваних ґрунтах переважно в італійських регіонах із загрозою весняних приморозків. Більш придатні для цього середньо-слаборослі підщепи Іштара Ферчана (Ishtara Ferciana) та Адесото (Adesoto 101 Pubebla), дерева на яких краще освітлені і більш скороплідні.

Крона включає постійний провідник з плодоносними гілками, що періодично видаляють із залишенням сучка заміщення (так зване циклічне обрізування або піллар).

Після садіння кронованих саджанців зі штаблом заввишки 60–80 см і рівномірно розміщеними на провіднику гілками лише просвітлюють місця загущення. У недостатньо якісних саджанців всі бічні гілки видаляють із залишенням сучка з двома – трьома бруньками. Провідник не вкорочують, запобігаючи появі чисельних сильнорослих пагонів, що непридатні для цього типу крони.

У сортів з невисокою пагоноутворювальною здатністю один – два рази вкорочують верхівки гілок і пагонів в травні – червні, утримуючи в такий спосіб плодоносну деревину поблизу провідника. До кінця другої вегетації формування крони якісних саджанців завершують, далі висоту дерев обмежують.

Література

1. Susino. – www.vivaizanzi.it/UserFiles/File/brochure/013Susino_ITA.pdf
2. Susino: palmetta e vasetto / Iper testo potatura. – Diegaro di Cesena: CPRV Soc. Coop, 2005. – P. 26-46.
3. Valli R. Arboricoltura generale e speciale. – Bologna: Edagricole, 1999. – P. 505-515.

(О.В. Мельник)

НОВІ КУЛЬТУРИ І СОРТИ НОВІ КУЛЬТУРИ І СОРТИ

СИДРОВІ СОРТИ ЯБЛУК

Сидр (франц. cidre) – слабоалкогольний напій зі вмістом 5–7 % спирту, результат бродіння насиченого киснем яблучного соку. В Німеччині відомий під назвою апфельвайн (нім. Apfelwein – яблучне вино). Найякісніший сидр виробляють у Франції, в регіонах Нормандія та Бретань. У США сидр – найбільш швидкозростаючий сегмент галузі алкогольних напоїв.

Для виробництва сидру нерідко використовують десертні сорти яблук, що з тих чи інших причин не знаходять реалізації в свіжому вигляді. У такий спосіб садівничі господарства отримують додаткове джерело доходу. Проте деякі десертні сорти яблук, наприклад, Гала і Хоней Крісп для виготовлення якісного сидру майже непридатні. Для цього використовують спеціальні "сидрові" сорти, або червоном'ясі сорти яблук зі Швейцарії.

Сорти

У США одим з кращих для виготовлення сидру вважають стійкий до парші, низькозатратний, невибагливий сорт Голд Раш (Gold Rush).

Голден Руссет (Golden Russet) з коричневою шкіркою, схожою на наждачний папір, і високим вмістом цукрів та органічних кислот у купажі надає сидру аромату апельсина, грейпфруту і вина.

Ньютаун Пепін (Newtown Pippin) – досить популярний у США сорт для купажування сидру. Нерідко також використовують Кокс Оранж Пепін (Cox Orange Pippin) та Нозерн Спай (Northern Spy). Болдуїн (Baldwin) з високим вмістом цукрів і кислот вважають якісною основою для приготування сидру.

Для виготовлення сидру використовують і десертні сорти яблук Стеймен